

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ה באלול, תש"ף
14 בספטמבר, 2020
286/2020

סיכום מאזן התשלומים של ישראל לרבעון השני של שנת 2020 Israel's Balance of Payments - April - June 2020

עקב משבר נגיף הקורונה לא ניתן לחשב נתונים מנוכי עונתיות עבור הרבעון הראשון והשני של 2020 זאת עבור חלק מהסדרות. לכן, לוחות 1 ו-2 מתפרסמים רק עם נתונים מקוריים, ובלוחות 3, 4 ו-5 ישנן סדרות עבור לא חושבו נתונים מנוכי עונתיות. ברבעונים הבאים, בהתאם לנתונים שיתקבלו, ייבחן פרסום נתונים מנוכי עונתיות.

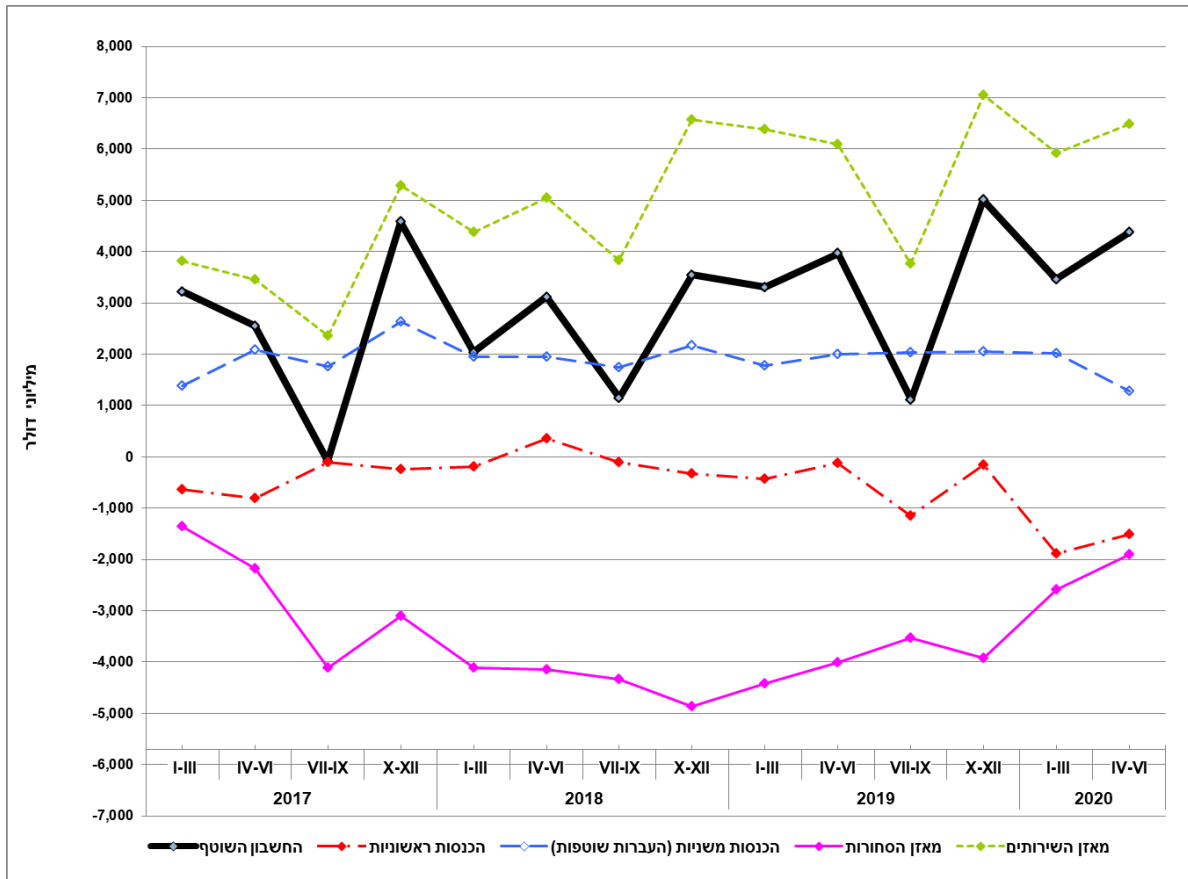
ברבעון השני של שנת 2020¹

- העודף בחשבון השוטף הסתכם ב-4.4 מיליארד דולר, בהמשך לעודף של 3.5 מיליארד דולר ברבעון הקודם.
 - מאזן הסחורות והשירותים הסתכם בעודף של 4.6 מיליארד דולר, בהמשך לעודף של 3.3 מיליארד דולר ברבעון הקודם.
 - בהשקעות ישירות של תושבי ישראל בחו"ל חלה עלייה של 1.0 מיליארד דולר, לעומת 1.1 מיליארד דולר ברבעון הקודם.
 - השקעות ישירות של תושבי חו"ל בישראל עלו ב-10.8 מיליארד דולר, לעומת 5.1 מיליארד דולר ברבעון הקודם.
 - השקעות של תושבי ישראל בחו"ל, בניירות ערך זרים סחירים, עלו ב-11.7 מיליארד דולר, לעומת ירידה של 1.7 מיליארד דולר ברבעון הקודם.
 - ההשקעות של תושבי חו"ל בישראל, בניירות ערך זרים סחירים, עלו ב-6.4 מיליארד דולר, לעומת 3.4 מיליארד דולר ברבעון הקודם.
 - יתרות מטבע החוץ של ישראל עלו ב-16.5 מיליארד דולר, והסתכמו בסוף יוני ב-147.3 מיליארד דולר. ברבעון זה רכישת מט"ח ע"י בנק ישראל הסתכמה ב-4.1 מיליארד דולר.
 - חוב חיצוני נטו: עלייה בעודף הנכסים על התחייבויות², העודף הסתכם ב-180.2 מיליארד דולר לעומת 164.9 ברבעון המקביל אשתקד.
- לתשומת לב הקוראים, נתוני מאזן התשלומים ומצבת הנכסים והתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (IIP) עודכנו לשנים קודמות, פירוט נוסף בהמשך ההודעה.

¹ בדולרים שוטפים ונתונים מקוריים.

² כולל שינויים בערך הנכסים הנובעים מתנודות בשערי החליפין או במחירי הנכסים המוחזקים.

תרשים 1 - החשבון השוטף לפי רכיבים (נתונים מקוריים)

החשבון השוטף

הנתונים על העודף בחשבון השוטף מתקבלים מסיכום מאזן התשלומים שנערך בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לרבעון השני של שנת 2020. הסיכום כולל את העסקאות של תושבי ישראל עם חו"ל בחשבון הסחורות, השירותים, ההכנסות הראשוניות (הכנסות מהשקעות פיננסיות ומשכר עבודת שכיר) וההכנסות המשניות (העברות השוטפות) בדולרים שוטפים.

החשבון השוטף (לוחות 1 ו-2)

לוח א - התפתחות החשבון השוטף

מיליוני דולרים – נתונים מקוריים

תקופה	חשבון הסחורות	חשבון השירותים	חשבון ההכנסות הראשוניות	חשבון ההכנסות המשניות	החשבון השוטף
2017 I-III	-1,351	3,818	-638	1,391	3,221
2017 IV-VI	-2,171	3,448	-804	2,079	2,552
2017 VII-IX	-4,110	2,367	-99	1,762	-80
2017 X-XII	-3,103	5,288	-234	2,630	4,579
2018 I-III	-4,104	4,384	-185	1,943	2,037

תקופה	חשבון הסחורות	חשבון השירותים	חשבון ההכנסות הראשוניות	חשבון ההכנסות המשניות	החשבון השוטף
IV-VI 2018	-4,153	5,049	349	1,943	3,118
VII-IX 2018	-4,338	3,836	-100	1,752	1,150
X-XII 2018	-4,860	6,565	-329	2,170	3,547
I-III 2019	-4,428	6,390	-434	1,778	3,307
IV-VI 2019	-4,005	6,086	-119	2,005	3,967
VII-IX 2019	-3,529	3,764	-1,155	2,037	1,117
X-XII 2019	-3,925	7,051	-163	2,050	5,014
I-III 2020	-2,588	5,915	-1,878	2,011	3,460
IV-VI 2020	-1,904	6,492	-1,501	1,286	4,374

העודף בחשבון השוטף הסתכם ב-4.4 מיליארד דולר ברבעון הנוכחי, לעומת 3.5 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2020. הגירעון בחשבון הסחורות ירד ב-0.7 מיליארד דולר לעומת הרבעון הקודם, העודף בחשבון השירותים עלה ב-0.6 מיליארד לעומת הרבעון הקודם, הגירעון בחשבון ההכנסות הראשוניות ירד ב-0.4 מיליארד דולר לעומת הרבעון הקודם והעודף בחשבון ההכנסות המשניות ירד ב-0.7 מיליארד דולר.

חשבון הסחורות והשירותים (לוחות 3, 4, 9 ו-10)

חשבון הסחורות והשירותים הסתכם בעודף של 4.6 מיליארד דולר ברבעון השני של 2020, לאחר עודף של 3.3 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

הגירעון בחשבון הסחורות (לוחות 3 ו-10) - יצוא פחות יבוא, ברבעון השני של 2020, הסתכם ב-1.9 מיליארד דולר, לעומת הרבעון הקודם שהסתכם ב-2.6 מיליארד דולר.

נתוני היצוא והיבוא של סחורות במאזן תשלומים כוללים את הסחר עם הרשות הפלסטינית והתאמות מאזן תשלומים נוספות לנתוני סחר חוץ (ראו לוח 10 המפרט את התאמות נתוני יצוא ויבוא סחורות, על פי סחר חוץ, להגדרות מאזן תשלומים).

העודף בחשבון השירותים (לוחות 4 ו-9) ברבעון השני של 2020 הסתכם ב-6.5 מיליארד דולר, אחרי עודף של 5.9 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

יצוא השירותים הסתכם ב-12.3 מיליארד דולר לעומת 13.2 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

יצוא שירותים אחרים הסתכם ב-11.1 מיליארד דולר, לעומת 10.7 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

יצוא השירותים האחרים ברבעון השני היה כ-90% מסך כל יצוא השירותים לעומת ממוצע של כ-79% בארבעת הרבעונים הקודמים עקב ירידה משמעותית ביצוא שירותי תיירות.

שירותים אחרים כוללים שירותי תוכנה ומחשוב, שירותי מחקר ופיתוח, תקשורת, שירותי הנדסה, תמלוגים, עמלות ושירותים אחרים. בנוסף, כלולים גם תקבולים מחו"ל כתוצאה ממכירת חברות הזנק ישראליות (Start-up) לתושבי חו"ל.

יצוא שירותים של ענפי ההיי-טק ברבעון השני של 2020 הסתכם ב- 8.5 מיליארד דולר, כ-77% מתוך סך יצוא השירותים האחרים (לא כולל חברות הזנק, נתונים מקוריים), והוא כולל את ענפי הכלכלה האלה: ייצור תרופות, כולל תרופות הומאופטיות (21), ייצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי (26), ייצור כלי טייס, חלליות וציוד נלווה (303), שירותי תקשורת (61), תכנות מחשבים, ייעוץ בתחום המחשבים ושירותים נלווים אחרים (62), עיבוד נתונים, אחסון ושירותים נלווים, אתרי שער לאינטרנט (631), מרכזי מחקר ופיתוח (720), ומחקר ופיתוח בהנדסה ובמדעי הטבע (721).

יבוא השירותים הסתכם ב-5.9 מיליארד דולר ברבעון השני של 2020, לעומת 7.3 מיליארד דולר ברבעון הקודם. יבוא השירותים האחרים ברבעון השני היה כ-73% מסך כל יבוא השירותים לעומת ממוצע של כ-50% בארבעת הרבעונים הקודמים.

חשבון ההכנסות הראשוניות (בגין השקעות פיננסיות ושכר עבודה) (לוח 5)

חשבון זה מורכב מהכנסות של תושבי ישראל בגין השקעות פיננסיות בחו"ל (תקבולי ריבית, דיבידנדים ורווחים שלא חולקו), ועבודה שכירה של תושבי ישראל בחו"ל בניכוי הכנסות של תושבי חו"ל מהשקעות פיננסיות ועבודה שכירה בישראל.

חשבון ההכנסות נטו בגין השקעות פיננסיות ושכר עבודה הסתכם בגירעון של 1.5 מיליארד דולר ברבעון השני של 2020, בהמשך ל- 1.9 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

הכנסות תושבי ישראל מהשקעות פיננסיות בחו"ל הסתכמו ב-2.3 מיליארד דולר ברבעון השני של 2020, ו- 2.2 מיליארד דולר ברבעון הקודם, לעומת ממוצע של 3.4 מיליארד דולר בשנת 2019.

הכנסות תושבי חו"ל מהשקעותיהם הפיננסיות בישראל הסתכמו ב-2.6 מיליארד דולר ברבעון השני של 2020. חשבון ההכנסות בגין תשלומים לעובדים שכירים - הכנסות מעבודה של ישראלים בחו"ל בניכוי הוצאות על עבודה של זרים בישראל - הסתכם בגירעון של 1.2 מיליארד דולר ברבעון השני של השנה.

חשבון ההכנסות המשניות (העברות שוטפות) (לוח 6)

חשבון ההכנסות המשניות ברבעון השני של שנת 2020 - לאחר ניכוי עונתיות - הסתכם בעודף של 1.3 מיליארד דולר, בהמשך לעודף של 2.2 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

חשבון ההון (לוח 6)

העברות ההון נטו לישראל ברבעון השני של 2020 – לאחר ניכוי עונתיות- הסתכמו ב-0.3 מיליארד דולר, לעומת 0.4 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

החשבון הפיננסי (לוחות 7 ו-11)

החשבון הפיננסי כולל את העסקאות הפיננסיות בין תושבי ישראל לתושבי חו"ל, ואינו כולל שינויים בערך הנכסים הנובעים מתנודות בשערי החליפין או במחירי הנכסים המוחזקים.

לוח ב - התפתחות החשבון הפיננסי

מיליוני דולרים, נתונים מקוריים

2020 IV-VI	2020 I-III	2019 X-XII	2019 VII-IX	2019 IV-VI	שנה רבעון
1,035	1,066	2,922	1,896	1,348	השקעות תושבי ישראל בחו"ל
12,261	-2,647	564	2,314	656	השקעות ישירות
-8,512	8,060	4,698	-286	2,509	השקעות בניירות ערך סחירים ³
16,455	4,149	4,124	648	282	השקעות אחרות ⁴
21,238	10,629	12,307	4,573	4,796	יתרות מט"ח בחו"ל
					סך כל ההשקעות
10,801	5,082	6,615	4,129	3,834	השקעות תושבי חו"ל בישראל
6,430	3,378	1,096	1,338	-1,712	השקעות ישירות
-2,298	-1,321	3,075	-1,361	1,813	השקעות בניירות ערך סחירים
14,933	7,139	10,786	4,106	3,934	השקעות אחרות
					סך כל ההשקעות
-9,767	-4,017	-3,693	-2,233	-2,485	תנועות פיננסיות נטו
5,831	-6,024	-532	976	2,368	השקעות ישירות
-6,214	9,381	1,622	1,075	696	השקעות בניירות ערך סחירים ³
16,455	4,149	4,124	648	282	השקעות אחרות
6,305	3,489	1,521	467	861	יתרות מט"ח בחו"ל
					סך כל ההשקעות

השקעות ישירות

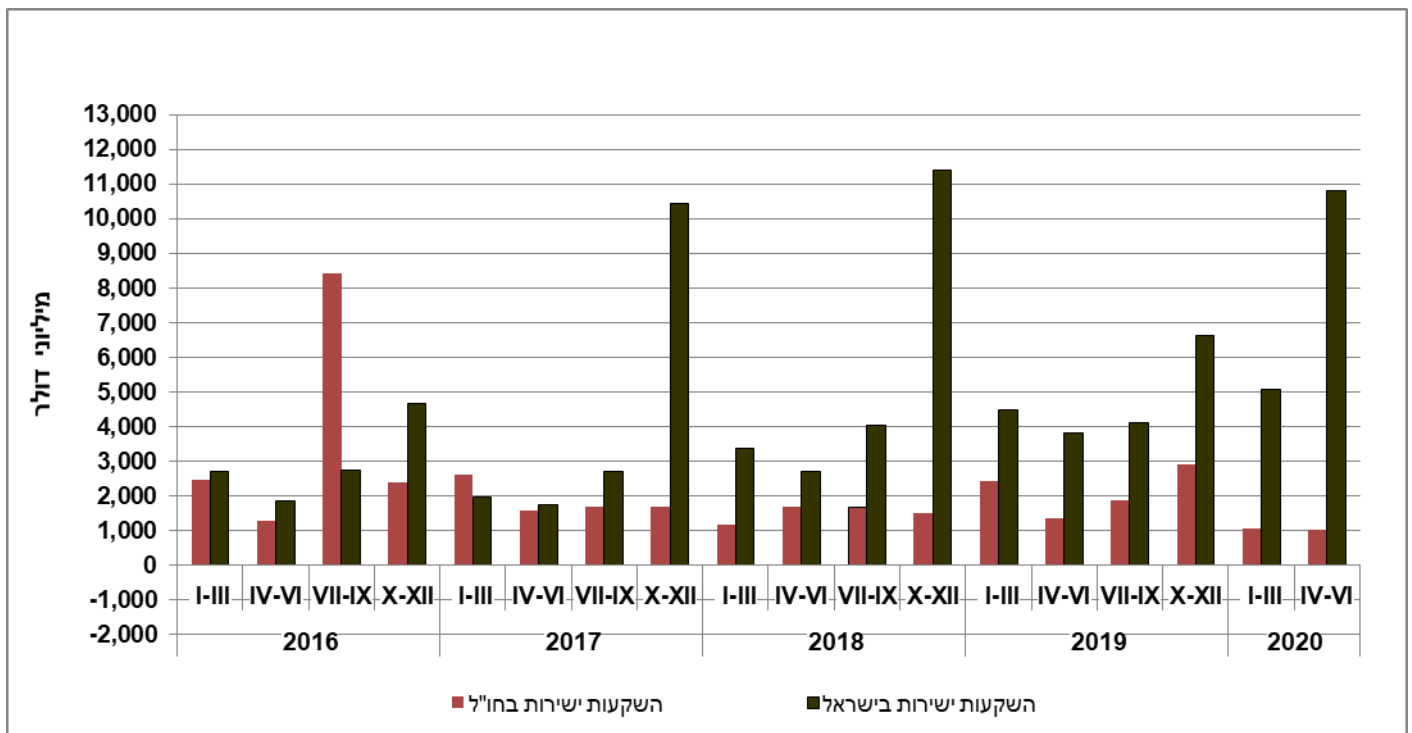
השקעות ישירות מאפשרות למשקיע לקבל זכויות הצבעה במועצת המנהלים ולהשתתף בניהול החברה. השקעות אלה כוללות - בנוסף להון מניות - גם רווחים שלא חולקו והון אחר המושקע בחברות עסקיות, כגון הלוואות בעלים. **ההשקעות הישירות של תושבי ישראל בחו"ל** עלו ברבעון השני של שנת 2020 ב-1.0 מיליארד דולר, לאחר עלייה של 1.1 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2020.

ההשקעות הישירות של תושבי חו"ל בישראל עלו ברבעון השני של שנת 2020 ב-10.8 מיליארד דולר, לאחר עלייה של 5.1 מיליארד דולר ברבעון הראשון של 2020.

³ כולל מכשירים פיננסיים נגזרים נטו - בצד הנכסים

⁴ בחשבון זה נכללים: הלוואות, מזומנים ופיקדונות, אשראי מסחרי, נכסים או התחייבויות שלא נכללים בסעיפים האחרים

תרשים 2 - השקעות ישירות בחו"ל ובישראל

השקעות בניירות ערך סחירים

ההשקעות של תושבי ישראל בניירות ערך זרים סחירים עלו ב-11.7 מיליארד דולר ברבעון השני של שנת 2020, לאחר ירידה של 1.7 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

ההשקעות של תושבי חו"ל בניירות ערך ישראלים סחירים עלו ב-6.4 מיליארד דולר ברבעון השני של שנת 2020, בהמשך לעלייה של 3.4 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

השקעות אחרות

חשבון זה כולל הלוואות, מזומנים ופיקדונות, אשראי מסחרי ונכסים או התחייבויות שלא נכללים בסעיפים האחרים של החשבון הפיננסי.

ההשקעות הפיננסיות האחרות של תושבי ישראל בחו"ל ירדו ב-8.5 מיליארד דולר ברבעון השני של 2020, לעומת עלייה של 8.1 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

ההשקעות הפיננסיות האחרות של תושבי חו"ל בישראל ירדו ב-2.3 מיליארד דולר ברבעון השני של 2020, בהמשך לירידה של 1.3 מיליארד דולר ברבעון הקודם.

יתרות מטבע החוץ של ישראל

יתרות מטבע החוץ של ישראל עלו ב-16.5 מיליארד דולר, והסתכמו בסוף יוני ב-147.3 מיליארד דולר, מזה 4.1 מיליארד דולר תוצאה של רכישת מט"ח ע"י בנק ישראל.

מצבת הנכסים וההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (לוחות 8 ו-12)

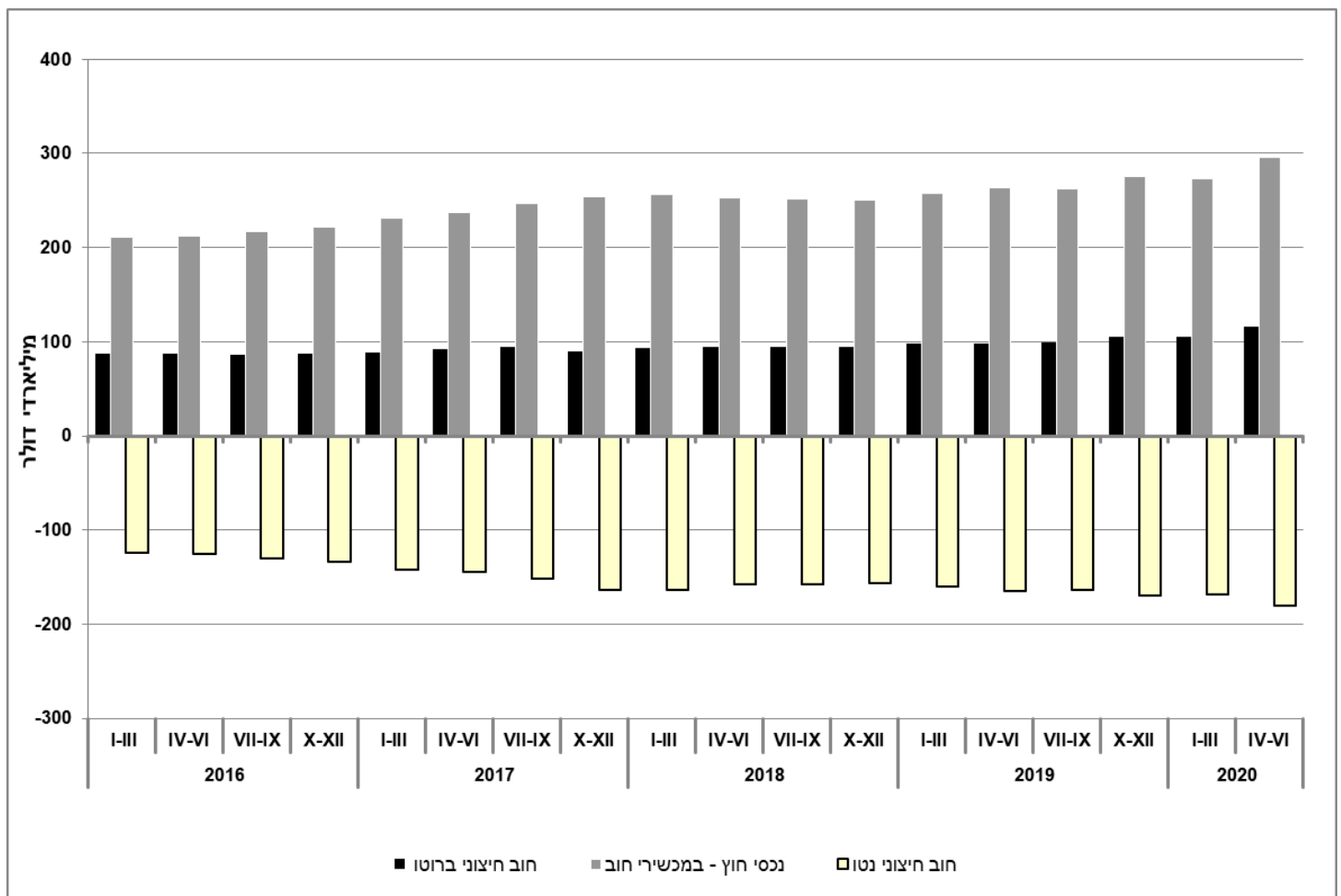
בסוף יוני 2020, מאזן הנכסים וההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (International Investment Position) הסתכם בעודף של נכסים על התחייבויות בסך של 165.0 מיליארד דולר, לעומת 150.6 מיליארד דולר ברבעון הקודם ו-150.3 ברבעון המקביל אשתקד.

נכסי המשק בחו"ל בסוף יוני 2020 הסתכמו בסך 523.4 מיליארד דולר, והתחייבויות המשק לחו"ל בסך 358.4 מיליארד דולר.

החוב החיצוני נטו של המשק

עודף הנכסים על התחייבויות של המשק כלפי חו"ל במכשירי חוב בלבד (חוב חיצוני נטו שלילי) הסתכם ב-180.2 מיליארד דולר בסוף יוני 2020, לעומת 164.9 מיליארד דולר ברבעון המקביל אשתקד.

תרשים 3 - חוב חיצוני נטו

לתשומת ליבם של הקוראים: עדכונים במאזן התשלומים נעשו החל משנת 2006. עדכונים במצבת הנכסים וההתחייבויות של המשק כלפי חו"ל (IIP) נעשו החל משנת 2017. העדכונים נובעים ממידע חדש שהתקבל ועדכונים שוטפים.